

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในยุคโลกไร้พรมแดนทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลให้โลกใบนี้เหมือนจะขนาดเล็กลง เนื่องจากการสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วพรมแดน โลกได้ปรับตัวเองเข้าสู่ยุคแห่งข้อมูลข่าวสารอย่างเต็มตัว ความทันสมัยของเทคโนโลยีถูกนำมาใช้ในทุกภาคส่วนทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน การเสาะแสวงหาความรู้จึงเป็นสิ่งที่นำทางให้เราไปสู่ยุคของข้อมูลข่าวสาร

วิศิษฐ พชรวโรทัย (2546, หน้า 12) ศึกษาพบว่า ปัจจุบันวิทยาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการพัฒนาไปมากทำให้เกิดสังคมใหม่ของมนุษยโลกที่เรียกว่า สังคมสารสนเทศ โลกถูกหลอมเป็นหนึ่งเดียวในหมู่บ้านโลก การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารสามารถทำได้อย่างรวดเร็วด้วยวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการสื่อสารโทรคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญ ทั้งนี้เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่ครอบคลุมไปทั่วโลก อินเทอร์เน็ตจึงเป็นเครือข่ายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน

จรินทร์ ธนาศิลปะกุล (2545, หน้า 2) ได้ศึกษาพบว่า การสื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตกลายเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญ พร้อมทั้งยังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายด้วยคุณสมบัติเฉพาะของอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อใหม่ที่ทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าไปค้นหาข้อมูลที่ตนเองต้องการได้อย่างรวดเร็วและตอบสนองความต้องการได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังเป็นช่องทางการสื่อสารสองทางที่มีประสิทธิภาพที่สุดช่องทางหนึ่งในปัจจุบัน

สุภาพร เอียบสกุล (2546, หน้า 3) ศึกษาพบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้เราสามารถค้นหาสิ่งที่สนใจได้ในทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปค้นคว้าในห้องสมุดหรือย่นระยะเวลาในการหาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ลงไปได้ ซึ่งในปัจจุบันเราสามารถค้นหาข้อมูลหรือสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตก่อนว่ามีข้อมูลหรือสารสนเทศอยู่ที่ไหนบ้าง โดยการใช้คำสำคัญ (key word) กำหนดคำค้นลงไป ทำให้ได้รายละเอียดของสารสนเทศตรงกับความต้องการ หรือถ้าไม่ตรงกับความต้องการ ก็สามารถหาสารสนเทศที่ใกล้เคียงได้โดยไม่ทำให้เสียเวลา และที่สำคัญเราสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาโดยไม่มีวันหยุดและไม่มีเวลาเปิดปิดเหมือนห้องสมุด

จรินทร์ ธนาธิลปะกุล (2545, หน้า 2) ได้ศึกษาพบว่า อินเทอร์เน็ตถูกนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษาหลายด้านทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ มีการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสอน (Computer Assisted Instruction--CAI) การเรียนการสอนโดยใช้ระบบเทเลคอนเฟอร์เรนซ์ (teleconference) บทเรียนแบบสื่อประสม (multimedia) การค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือทำงานวิจัย รวมถึงการให้บริการด้านการศึกษาผ่านเครือข่าย เช่น การใช้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (on-line library service) การลงทะเบียน การตรวจเช็คผล การศึกษาผ่านเครือข่าย เป็นต้น ซึ่งช่วยลดปัญหาการเดินทาง สถานที่และเวลา ทำให้บุคคลสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันได้โดยสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

วิศมาลย์ ดินทุกานนท์ (2544, หน้า 1) ศึกษาพบว่า สถาบันการศึกษาทั้งในระดับมัธยม วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยได้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการศึกษาของโลกยุคใหม่ ซึ่งสาเหตุของความนิยมในการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็คือคุณค่าทางการศึกษาของสื่ออินเทอร์เน็ตนั่นเอง กิจกรรมบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ช่วยเปิดโลกกว้างให้แก่ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายมีผลให้ผู้เรียนมีการรับรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมและโลกมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการที่เครือข่าย การศึกษาบนอินเทอร์เน็ตทำให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้คนทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นในลักษณะการปฏิสัมพันธ์ โต้ตอบทันทีทันใด เช่น บริการกลุ่มสนทนา (chat) หรือการส่งข้อความระหว่างกันผ่านบริการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

(e-mail) และบริการระบบข่าวสาร FTP, USENET นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถสืบค้นสารสนเทศผ่านเวิลด์ไวด์เว็บ (world wide web) ได้ทั่วโลก

ผู้วิจัยสนใจศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องจากว่ามหาวิทยาลัยดังกล่าวเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสู่สังคมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง จัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าในด้านการเรียนการสอนของนักศึกษา อินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการค้นคว้า ค้นหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน เช่น งานวิจัย บทความวิชาการหรือ ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้จำเป็นต้องมีการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาตนเองให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะสื่ออินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพสูง มีข้อมูลที่หลากหลายและยังสามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารทางการเรียนการสอนได้ทั่วโลก จึงนับว่ามีประโยชน์อย่างมากในการส่งเสริมและพัฒนาทางการเรียนของนักศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต ความสนใจใช้อินเทอร์เน็ตและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลการวิจัยที่ได้จะมีประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา ตลอดจนได้รับทราบปัญหาและเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้อินเทอร์เน็ตประกอบการเรียนการสอน พัฒนาศักยภาพส่วนบุคคล พัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะประชากรของนักศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต ความสนใจใช้อินเทอร์เน็ตและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ลักษณะประชากรของนักศึกษา
- 1.2 พฤติกรรมการเปิดรับอินเทอร์เน็ต
- 1.3 ความสนใจใช้อินเทอร์เน็ต
- 1.4 ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ต

2. ตัวแปรตาม คือ การใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาลักษณะประชากร พฤติกรรมการเปิดรับอินเทอร์เน็ต ความสนใจใช้อินเทอร์เน็ต และปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ในช่วงระยะเวลาเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2551 จำนวน 364 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการ หมายถึง ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ต การได้รับบริการข้อมูล และข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อินเทอร์เน็ต (internet) หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์นานาชาติ ที่มีสายตรงเชื่อมต่อไปยังสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ทั่วโลก

พฤติกรรมกรเปิดรับอินเทอร์เน็ต หมายถึง ปริมาณการเปิดรับอินเทอร์เน็ตซึ่งวัดจากความถี่หรือความบ่อยครั้งในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตและระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง ปัญหาหรือข้อขัดข้องซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ หมายถึง นักศึกษาภาคปกติ ที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการกำหนดนโยบายสื่อการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษามีการค้นหาคำความรู้อย่างกว้างขวาง
2. ผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อปรับปรุงรูปแบบอินเทอร์เน็ตให้ตรงตามความต้องการของนักศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้อินเทอร์เน็ต
3. ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการใช้อินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต่อไป